

fæstet et Lyende, der ikke har udtjent sin tidligere paatagne Tjenestetid. Dernæst kunde det gjøres Sognefogderne paa Landet og Politimestrene i Rådskæderne til Pligt at paase, at en saadan befalet Paategning om enhver Lyendekontrakt virkelig blev tilført Studsmaalsbogen baade med Hensyn til Til- og Afgang. Efter Loven om Tilflyn med Fremmede og Rejsende er det paalagt Sognefogden at modtage Anmeldelse om Til- og Afgang af Tjenestetjyende, og man vilde da let kunne tilføje en Bestemmelse om, at den vedkommende Sognefoged eller Politimester ogsaa har at paase, at Paategningen er tilført Studsmaalsbogen; hvis han da fandt, at det ikke var fæstet, maatte Vedkommende drages til Ansvar. — I § 8 støder jeg paa en temmelig stor Uregelmæssighed, idet der der siges, at der, naar Lyendeforholdet indgaaes paa længere Tid end et halvt Aar, skal indføres en Lyendekontrakt i Studsmaalsbogen, hvorimod noget Saadant ikke bestemmeres, naar Lyendeforholdet indgaaes paa et halvt Aar eller kortere Tid. Hvorfor der imidlertid skal gjøres en saadan Adskillelse, indser jeg ikke, thi det forekommer mig, at en saadan Bestemmelse er lige nødvendig, hvad enten Lyendeforholdet indgaaes paa et helt Aar, et halvt Aar eller maatte kun paa kun en Maaned. Som jeg alt har sagt, forekommer det mig, at det vilde være helbigt at gjøre Bestemmelsen om Tilførslen ens under alle Forhold, og da navnlig saaledes, at det blev Pligt i ethvert Tilfælde at meddele Studsmaalsbogen en Bemærkning om, fra og til hvilken Tid Lyendet blev fæstet. Havde man en saadan Kontrol med Hensyn til Til- og Afgang som den, jeg har omtalt, vilde det ikke falde vanskeligt for Vedkommende at finde et Lyende, der havde forladt sin Tjeneste i Utide; dog kan jeg tænke mig Tilfælde, hvori det alligevel kunde være vanskeligt, nemlig naar Lyendet slaar ind paa en anden Levevei, for Exempel bliver Dagleier, Handlende eller noget Lignende. I saa Tilfælde vilde det maaste, som anført af det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgfreds (Zahle), være helbigt at forlange, at Studsmaalsbogen skulde ombyttes med en Opholdsbog, saaledes at man paalagde Enhver at have en saadan, derved vilde man blive i Stand til at følge en Person, selv om han ikke længere var Lyende. En saadan Opholdsbog vilde ogsaa være til stor Fordel i mange andre Henseender. Det hendes ikke saa sjældent, at en Mandsperson bliver efter søgt for hos ham at erholde Alimentationsbidrag, og det forvolber meget ofte Politivrigheden mange Vanskeligheder at finde Vedkommende; men naar det blev gjort Alle til Pligt at have en Opholdsbog, som skulde paategnes ved Til- og Afgang, vilde man ogsaa paa det Omraade gjøre dette lettere. Ligeledes kan det ofte, naar der ikke er Tale om et Lyende, være vanskeligt for Fattigvæsenet at opdage, hvor Vedkommende, med Hensyn til hvem

der er Spørgsmaal om Forsørgelsesret, har haft Ophold en vis Tid. Naar det derimod blev gjort Enhver til Pligt at have en Opholdsbog, vilde ogsaa her megen besværlig Correspondance falde bort. Jeg tror derfor, det vilde være godt, at man skiftede Studsmaalsbogen om og gjorde den til en Opholdsbog, at man dernæst gjorde det til en ligefrem Pligt for Husbonden at indføre i Lyendets Opholdsbog, fra og til hvilken Tid det var fæstet, og at man endelig gjorde det til Pligt for dem, der holde Kontrol med Flytning, med Af- og Tilgang, at de paafaa, at saadan Forpligtelse var opfyldt. — Medens jeg har Ordet, vil jeg endnu henlede Opmærksomheden paa, at jeg har erfaret, at ikke alle Sognefogder, siden det ifølge den nævnte Lov om Tilflyn med Fremmede og Rejsende, er paalagt dem at besøge Tilførslen af Af- og Tilgang, ere enige om, hvorledes der skal forholdes med Lyende, som flytter fra det ene til det andet Sogn i en og samme Kommune, om i dette Tilfælde Tilførsel af Af- og Tilgang skal ske af Sognefogden, eller om dette kun skal ske, naar Lyendet flytter til andre Kommuner. Maaste kunde jeg faae Oplysning i den Henseende enten af den høitærede Justitsminister eller af andre Sagtyndige. Jeg har endnu en Anke imod det foreliggende Lovforslag, og det er den, at det ikke forekommer mig rigtigt, at Bøderne ere satte lige høie baade for Husbonden og for Lyendet; thi det forekommer mig, at der i mange Tilfælde kan ligge en Undskyldningsgrund for Lyendet deri, at han maaste er bleven forledet til at forlade sin Husbonde eller ikke at møde i Tjenesten til rette Tid. Naar Husbonden derimod enten negter at modtage vedkommende Lyende i sin Tjeneste eller bortviser det i Utide, mener jeg, man kan fordrø noget Mere af ham end af Lyendet. Naar de staa under lige Forhold, enten at Lyendet paa den ene Side har forladt sin Tjeneste i Utide eller ikke har tiltraadt Tjenesten i rette Tid, eller at Husbonden paa den anden Side bortviser Lyendet i urette Tid eller ikke vil modtage det, naar det er fæstet, tror jeg, der burde paalægges Husbonden en større Bøde end Lyendet. Bestemmelsen i § 9 er meget vidtløftig. Hvis man imidlertid vilde gaa ind paa min Anke, ikke at indføre nogen Kontrakt i Studsmaalsbogen, men derimod kun en Paategning om, fra og til hvilken Tid Lyendet er fæstet, kunde man vistnok spare mange af de vidtløftige Bestemmelser, der findes i § 9. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Th. Nielsen: Den høitærede Justitsminister har ganske vist haft god Grund til at fremkomme med sit Forslag, idet han af Andragendeudvalget — som det jo hedder — er bleven opfordret til at underkaste Lyendelovgivningens en Revision. Jeg skal strax bemærke, at dette Lovforslag, sammenlignet med det, der fremkom fra Amtshusholdningselskabet i Randers, har visse